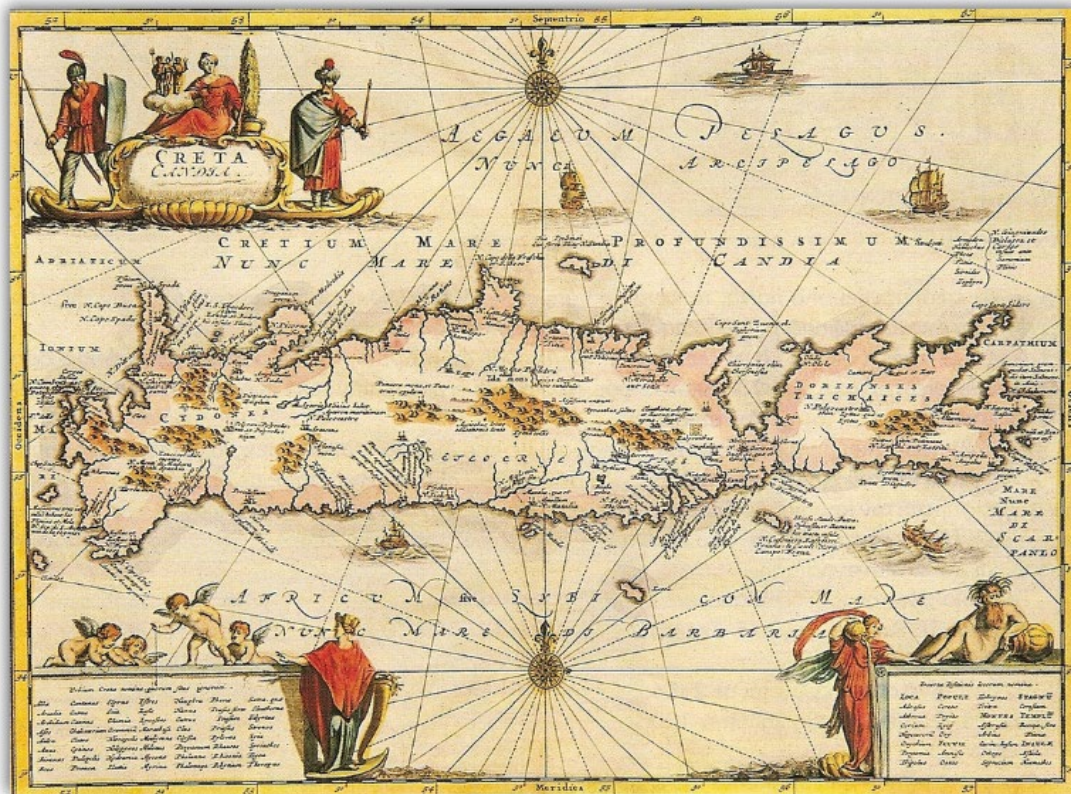

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΡΗΤΗ

ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΟΥ ΕΛΙΝΑ

Τάξη: Β₃

Σχολικό έτος: 2021-2022

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Ραϊτσίνη Χριστίνα

Με το πέρασμα των αιώνων η Κρήτη πέρασε στα χέρια πολλών κατακτητών. Κατά τη διάρκεια των αιώνων αυτών, βρέθηκε υπό βυζαντινή κυριαρχία δύο φορές.

Το 69 π.Χ. η Κρήτη κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους. Δέχτηκε το κήρυγμα του Χριστιανισμού από τον απόστολο Παύλο. Με την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης το 330μ.χ. και την ένταξη της Κρήτης στη Βυζαντινή αυτοκρατορία, οικοδομήθηκαν πολλές εκκλησίες στον ρυθμό της βασιλικής. Η πρωτεύουσα της Κρήτης εκείνη την εποχή ήταν η Γόρτυνα.

Μετά από μία σχετικά ειρηνική περίοδο, το 826 οι Άραβες ξεκίνησαν μία σειρά επιθέσεων και μετά από πολυήμερη λεηλασία το νησί καταλήφθηκε. Η Γόρτυνα καταστράφηκε και η νέα πρωτεύουσα της Κρήτης ονομάστηκε Χάνδακας. Το 960 ο Νικηφόρος Φωκάς ανέλαβε μια εκστρατεία με σκοπό την ανάκτηση του νησιού και τον επόμενο χρόνο κατάφερε να επαναφέρει την Κρήτη στο Βυζάντιο. Σχετικό είναι το απόσπασμα του Λέοντα Διακόνου, το οποίο μας λέει ότι ο Νικηφόρος Φωκάς κατά την εκστρατεία του στην Κρήτη έδωσε εντολή να αποκεφαλίσουν τους νεκρούς Άραβες για να δείξει στους ομοεθνείς τους ότι αυτός είναι ο κυρίαρχος του Χάνδακα: <<ἐπὶ τῶν δοράτων περιπεύρειν τὰς τῶν βαρβάρων κάρας προσέταπτεν, ἐπιστίχως τε παρὰ τὸ τειχίον, ὃ αὐτὸς ἐδείματο, καταπηγνύειν αὐτά· τὰς δὲ καὶ διὰ τῶν πετροβόλων ὀργάνων ἐπὶ τῷ ἄστει ἐκσφενδονᾶν. τοὺς δὲ Κρητῆτας, τὴν ἐπίστιχον τῶν δοράτων τάξιν καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐμπεπαρμένους κάρας ἀθρήσαντας, τὰς δὲ κατὰ τὸ ἄστυ ἐκσφενδονωμένας καὶ ταῖς ἐπάλλεσι προσαρασσομένας τοῦ ἄστεος, καὶ ταύτας τῶν ὁμοεθνῶν καὶ συγγενῶν εἶναι ἀκριβῶς ἐπιφρασαμένους, φρίκη μὲν ἐκ τοῦ εὐθέος καὶ ἀλλοίωσις ἤρει φρενῶν, καὶ παρὰ τὴν οἰκτρὰν καὶ ἀπροσδόκητον ὄψιν ἐπεπήγεσαν.>>¹

1. Λέων ο Διακόνος, Ιστορία, Βιβλίο Α, Κεφάλαιο η'

Επίσης, ο Λέων Διάκονος σε άλλο απόσπασμα μιλάει για την επιλογή του Νικηφόρου Φωκά από τον αυτοκράτορα Ρωμανό να ηγηθεί της εκστρατείας στην Κρήτη : << ὁ αὐτοκράτωρ Ρωμανὸς ἀνακαλέσασθαι προθυμούμενος, Νικηφόρον τὸν Φωκᾶν, τοῖς μαγίστροις ἐνδιαπρέποντα καὶ τῶν τῆς Ἀνατολῆς στρατευμάτων κατάρχοντα, ἄνδρα ῥέκτην τε καὶ δραστήριον, ἀγαθὸν τε τὰ πολεμικὰ καὶ τὴν ἰσχὺν ἀνυπόστατον, αὐτοκράτορα στρατηγὸν τῆς πρὸς τοὺς Κρητᾶς μάχης κεχειροτόνηκεν. οὗτος τοίνυν ὁ Νικηφόρος, τὴν τῆς Ἀσίας στρατιὰν τῷ βασιλικῷ συνειλοχῶς κελεύσματι καὶ ναυσὶν ἐμβιβάσας, καὶ ταχυπλοήσας, πυρφόρους τε τριήρεις πλείστας ἐπαγόμενος, τῇ Κρήτῃ προσώρμισεν. >>²

Η περίοδος της δεύτερης Βυζαντινής κυριαρχίας στην Κρήτη διήρκεσε μέχρι την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το 1204.

Η Βενετία εξασφάλισε τον πλήρη έλεγχο του νησιού το 1212 και η Κρήτη μετατράπηκε σε Ενετική αποικία. Η εγκατάσταση Ενετών αποίκων στον Χάνδακα αύξησε τον πληθυσμό και η πρωτεύουσα αναμορφώθηκε με την ενίσχυση της οχύρωσης του λιμανιού και την πλούσια ανοικοδόμηση. Οι εμπορικοί δρόμοι διευρύνθηκαν και το εμπόριο άνθισε.

Μετά την άλωση της βυζαντινής αυτοκρατορίας από τους Οθωμανούς το 1453, η Κρήτη έγινε καταφύγιο Κωνσταντινουπολιτών. Το 1645 οι Οθωμανοί ξεκίνησαν να πολιορκούν πόλεις της Κρήτης και τελικά το 1669 η Κρήτη πέρασε στα χέρια τους.

Πίνακας κατακτητών της Κρήτης

Ρωμαίοι	69 π.Χ
Ένταξη Κρήτης στην βυζαντινή αυτοκρατορία	330 μ.Χ.
Άραβες	826 μ.Χ.
Βυζάντιο	961 μ.Χ.
Βενετοί	1217 μ.Χ.
Οθωμανοί	1669 μ.Χ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<http://www.exploringbyzantium.gr/>

<https://byzantium.gr/>

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CF%85%CE%B6%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BD%CE%AE_%CE%9A%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7